

<http://physicsweb.org/article/news/8/9/12>

2004/09/21

تسريع - پرتوزایی

یک گروه فیزیک‌پیشه‌ی هسته‌ای در ژاپن نشان داده اند با گذاشتن - هسته‌ی پرتوزای بریلیم - 7 درون - یک قفس - کربن 60، می‌شود آهنگ - واپاشی‌ی این هسته از طریق - گیراندازی‌ی الکترون را تقریباً 1% زیاد کرد. این بیشترین تغییر - آهنگ - واپاشی‌ی یک عنصر است که تا کنون دیده شده. بعيد است که کاهش - حاصل در نیمه‌ی عمر - پرتوزایی کمک‌ی برا ی حل - مشکل - انبارکردن - پس‌مانده‌ی هسته‌ای باشد، اما شاید بشود این قفس‌ها را به عنوان - ردیاب در پرتو درمانی‌ی پزشکی به کار برد [1].

بریلیم - 7 می‌تواند به لیتیم - 7 واپاشد. این واپاشی از طریق - فرآیندی است که طی - آن هسته‌ی بریلیم یک‌ی از الکترون‌ها ی همان اتم را گیر می‌اندازد. این الکtron جذب - هسته‌ی می‌شود و آن‌جا با یک پرتون ترکیب می‌شود و یک نوترون می‌سازد. با افزایش - چگالی‌ی الکترون‌ها ی اطراف - هسته، آهنگ - واپاشی‌ی گیراندازی‌ی الکترون زیاد می‌شود، چون احتمال - گیرافتادن و جذب‌شدن - الکترون‌ها زیاد می‌شود. چگالی‌ی الکترون را می‌شود از طریق - بیرونی (مثل - محیط - شیمیایی یا فشار زیاد کرد.

تسوئتمواهتسوکی [2] و هم‌کاران - ش از دانش‌گاه - تهکو و دانش‌گاه - ملی ی یک‌کهاما، با یک روش - نشاندن - پس‌زنی‌ی هسته‌ای اتم‌ها ی بریلیم - 7 را وارد - قفس‌ها ی کربن 60 کردند. سپس با یک آشکارگر - پرتوی‌گاما آهنگ - واپاشی‌ی بریلیم‌ها ی درون - قفس ($^{7}\text{Be}@\text{C}60$) را سنجیدند و دریافتند نیمه‌ی عمر - این‌ها 52.68 روز است. این مقدار 0.83% کم‌تر از نیمه‌ی عمر - سنجیده شده ی بریلیم - خالص (53.12 روز) است. نیمه‌ی عمر - یک عنصر - پرتوزا، طبق - تعریف زمان - لازم برا ی این است که نصف - مقدار - اولیه ی ماده واپاشد.

این گروه می‌گوید تندشدن - واپاشی را می‌شود به این شکل توضیح داد که ابر - چگال - الکترون‌ها ی قفس - کرین 60، چگالی ی الکترون در هسته را زیاد می‌کند. به علاوه، اربیتال‌ها ی خاص - این الکترون‌ها هم چگالی ی الکترون در هسته را زیاد می‌کند. افزایش - آهنگ - واپاشی به اندازه ی فقط 0.83%؛ اثر ناچیزی بر نیمه‌ی عمرها ی هزاران یا میلیون‌ها سال دارد. اما احتسوسکی و هم‌کاران - ش می‌گویند نتایج شان برا ی تشخیص - انواع ی از محیط‌ها که آهنگ - واپاشی را افزایش می‌دهند مفید اند. از جمله ی این‌ها، محیط‌ها ی پرفشار - درون - ستاره‌ها ی نوترونی اند.

[1] Physical Review Letters **93** 112501

[2] Tsutomu Ohtsuki